

# Ordförande...

I Socialdemokraternas förslag till Kommunplan för 2016 beskriver vi Socialdemokraternas viktigaste prioriteringar för verksamheten i Mora Kommun 2016, med en **realistisk** utblick mot 2017 och 2018.

Vi delar i huvudsak beskrivningen av kommunens ekonomiska förutsättningar så som de beskrivs i kommunstyrelsens förslag till kommunplan 2016, men vi har på en del **avgörande punkter avvikande meningar** om hur befintliga ekonomiska resurser bör hanteras.

Vi anser att det är viktigt att i utblicken för de följande två åren försöka bedöma och **ta höjd för de ekonomiska utmaningar som redan fattade beslut**, ex-vis det nya särskilda boendet, **kommer att medföra.**

Vidare försöker vi göra en realistisk bedömning av möjligheterna för Moras del att **tillgodogöra sig i regeringens vårändringsbudget** och en del förväntade förslag i höstens statsbudget för 2016, för att hantera några av de utmaningar vi står inför.

För att långsiktigt och ekonomiskt hållbart kunna möta kommande utmaningar i form av utökade verksamhetsbehov inom främst äldreården och en satsning på kvalitén i skolan, **behöver Mora kommun göra en fullständig genomlysning av ekonomi, kvalitets- och verksamhetsstyrning, förvaltningsstruktur, lokalbehov, mm.**

Till detta bör vi anlita externa konsulter finansierade av strukturmedel, men det är **viktigt att verksamheterna ändå involveras brett**, så att personalens erfarenhet och kompetens på alla nivåer tas tillvara på ett bra sätt.

Målet ska vara att ha **konkreta förslag** att ta ställning till inför **beslut om verksamhetsplan 2017**.

För att ge nämnderna förutsättningar att på ett tillfredsställande sätt planera sin verksamhet 2016 är **vår ambition att redan nu lägga ut så realistiska ekonomiska ramar som det är möjligt**.

Konsekvensen av detta är att vi, i enlighet med majoritetens föreslagna avsteg från de långsiktiga finansiella målen, **budgeterar med ett överskott på endast 0,5 % av skatter och statsbidrag, dvs ca 6 miljoner kronor**, Det ger oss 2016 **drygt 19 miljoner kronor** att fördela i nämndernas ramar för att möta ökade verksamhetsbehov,

Dessutom lägger vi ut **8 miljoner** kronor av de ekonomiska reserverna **för speciella insatser**, några som vi räknar med kan behöva en fortsättning såväl 2017 som 2018.

Med oförändrade förutsättningar **räknar vi inte heller med** att till 2017 nå upp till det finansiella målet om ett överskott på 2 % av skatter och statsbidrag.

## Verksamhetsplan (del 2)

Vår verksamhetsplan har vi tyvärr inte haft möjlighet att presentera tidigare då vi hade hoppats att majoriteten skulle presentera sin plan i enlighet med den föreslagna strategiska planen.

Så blev det inte, så vi fick jobba lite hårdare...

När vi i verksamhetsplanen beskriver mått och mål **följer vi den indelning efter målområden** som föreslås i den strategiska planen.

Vi har också valt att lägga in **resultatet 2014** som **referensvärde** där så varit möjligt.

Vi har också lagt till ett **nytt målområde**:

**”Attraktiv arbetsgivare”** med tillhörande strategiska mål och åläggande.

Vi vill öka attraktiviteten genom att **göra heltid till norm** och gå från dagens ca 65 % heltidstjänster för att nå över 90 % vid mandatperiodens slut.

Vi vill också **minska sjukfrånvaron** från 2014 års nivå på ca 6% ner till under 4%

En generell skillnad – som vi påtalade redan i vårt förslag till Kommunplan för 2015 – är att det som i KS förslag beskrivs som ”nämndmål” av oss kallas ”ålägganden” för att tydliggöra att **kommunfullmäktige faktiskt ger berörda nämnder ett tydligt uppdrag** att arbeta med och redovisa de angivna effektmålen.

# Satsning på läsning i skolan

Då läsförståelse är en absolut grundförutsättning för att kunna tillgodogöra sig undervisning i alla ämnen från lågstadiet och uppåt vill vi som skolans viktigaste mål sätta att **alla barn ska kunna läsa när de lämnar årskurs 3!**

För att nå detta vill vi använda de **riktade statsbidrag på ca 4 miljoner** för Moras del som regeringen aviserat för att öka bemanningen i skolan, för att därmed skapa **bättre förutsättningar för lärarna** på framför allt lågstadiet att **arbeta mer med undervisningsuppdraget.**

# Skarpare miljömål

Vi vill – fortfarande – **skärpa skrivningen av kommunens miljömål från ”Mora ska vara ett hållbart samhälle” till ”Klimatbelastningen per person i Mora ska vara på en nivå som, om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat.”**

Det betyder att **klimatbelastningen per invånare måste minska med minst 90 procent till 2050**. Etappmål 2020 för det geografiska området Mora kommun är en minskning med 40 procent per invånare, räknat från 2000.

# Nämndernas ramar (del 1)

Vår grundsyn är att **strukturmedel** inte ska läggas ut i nämndernas ramar **utan att det finns en tydlig plan och uppdrag för hur medlen ska användas.**

I det ekonomiska läge kommunen nu befinner sig och med aviserade statliga förstärkningar av kommunernas ekonomi har vi dock **pekat ut ett antal åtgärder lämpliga att under 2016 finansiera med strukturmedel.**

# Kommunstyrelsen

tillförs **2,5 miljoner av strukturmedel** för att kunna genomföra den **fullständiga genomlysning av kommunens ekonomi**, verksamhetsstyrning, förvaltningsstruktur, mm, som jag nämnde tidigare.

I övrigt måste kommunstyrelsen räkna med att finansiera **eventuella utökade kostnader för ex-vis flygtrafik inom befintlig ram**. Något som underlättas av att kostnaderna för kollektivtrafik i och med ny upphandling beräknas minska från och med den 1 juli 2016.

# Socialnämnden

har en särskild situation, med **obefintliga möjligheter till ytterligare effektiviseringar**, samtidigt som behov/efterfrågan och nya krav på bland annat bemanning mycket snabbt driver upp verksamhetens kostnader.

En del nya och eventuellt riktade medel förväntas i statsbudgeten för 2016 för att bland annat möjliggöra för kommunerna att svara upp mot ökade bemanningskrav. Vi **har dock inte i denna kommunplan räknat med att Mora kommun ska få del av några sådana medel.**

Vi har i vårt förslag däremot **utökat Socialnämndens ram för 2016 med 13 miljoner och ytterligare 23 miljoner från och med 2017** för driften av det nya särskilda boendet och sammanlagt 8 nya platser i LSS-boende.

Därigenom får Socialnämnden **en ram som motsvarar den kostnadsnivå som indikeras av nämndens egna prognoser** hösten 2014 inför kommunplan 2016.

# För- och grundskolenämnden

För att på sikt höja skolresultaten behöver **För- och grundskolenämnden** göra en **specifik satsning på läsning** i tidiga årskurser.

Det är också **viktigt** att lärarna får lägga mer fokus på **det pedagogiska uppdraget**.

Delar av dessa åtgärder kan finansieras med **riktade statliga medel** som den rödgröna regeringen aviserat för 2016, som beräknas uppgå till ca 4 miljoner för Moras del.

Senare kan ytterligare statliga medel komma ifråga för olika insatser, ex-vis för att utbilda/anställa fler speciallärare och öka bemanningen ytterligare, men det är **inget vi i dagsläget räknar med.**

Samtidigt är det viktigt att arbeta för en **effektivare struktur i skolan.**

Vi har därför i vårt förslag **utökat skolans ram för 2016 med 10 miljoner**, varav 2 miljoner ska användas för att effektivisera skolans lokalutnyttjande och anpassa skolans organisation för att **minska behovet av särskilt stöd**.

Vi räknar också med att nämnden ska kunna tillgodogöra sig ca 4 miljoner av aviserade statsbidrag för 2016 för att **anställa fler lärare och/eller annan personal som kan bidra till att lärarna kan fokusera mer på det pedagogiska uppdraget** och därmed uppfylla målet att **alla barn ska kunna läsa när de lämnar årskurs 3**.

# Gymnasienämnden

föreslår vi under 2016-18 ska tillföras **1,5 miljoner årligen av strukturmedel** för en speciell satsning på utbildning av vårdpersonal inom vuxenutbildningen.

Efterfrågan från elevhåll, såväl som behoven inom vård och omsorg är stort. För närvarande finns sökande som **skulle kunna fylla tre grupper**, men kända statsbidrag räcker bara till att starta en grupp.

I den mån dessa utbildningar kan finansieras av statsbidrag i någon form kan strukturmedlen minskas.

För 2017 och 2018 räknar vi med att Gymnasienämnden också behöver ökade resurser för att **hantera den uppgång i elevtalen** som nu kan skönjas, samt **ökade behov inom vuxenutbildningen**.

# Slutligen... Investeringar – Avvikelser från majoritetens förslag (del 2)

## Genomfart Mora

Om Trafikverkets projektering löper på bra så bör vissa delar av genomfartsprojektet förhoppningsvis kunna påbörjas redan under 2018.

Vi har därför **valt att reservera 15 miljoner** för egna investeringar eller möjliggöra förskottering.

# Nytt äldreboende och nytt LSS-boende

Vi hävdar alltjämt att dessa investeringar är att betrakta som investeringar som **i huvudsak ska och kommer att finansieras med skattemedel.**

Det betyder att kommunen tvingas göra ett **avsteg från principen** och det strategiska målet att **100% av investeringarna inom skattefinansierad verksamhet ska finansieras med egna medel.**

Sparat investeringsutrymme genom att låta Morastrand uppföra såväl äldreboendet som det nya LSS-boendet.

# Noret Norra (exploatering)

I samband med att det nya äldreboendet ska byggas i det nya bostadsområdet Noret Norra kommer **en hel del investeringar att behöva göras:**

- Ny rondell för infart från E45
- Lokalgator
- Bussgata
- Gång- och cykelvägar

För att bara nämna några av de mest uppenbara.

Investeringarna ska visserligen till största del bekostas av dem som i framtiden kommer att bygga på området, men **kommunen behöver ha utrymme i sin totala investeringsbudget för att möjliggöra exploateringen.**

Omfattningen av dessa investeringar är svåra för oss att bedöma, men bara **för att möjliggöra äldreboendet** anser vi att en **minsta investeringsram på 15 miljoner** bör finnas tillgänglig 2016, varav **7 miljoner för en infartsrondell** som knappast kan förväntas kunna belasta exploateringskostnaderna för området.

Totalt krävs därför en bruttoinvesteringsram för 2016 på 126 miljoner och en nettoinvesteringsbudget (skattefinansierade investeringar) på ca 111 miljoner.

## **Stadsnätsutbyggnad**

I majoritetens investeringsbudget **slutar stadsnätsutbyggnaden år 2017**, men vi räknar med att arbetet kommer att behöva fortsätta åtminstone 2018 om vi ska nå målen i bredbandsstrategin och har därför **reserverat 7 miljoner även 2018** för detta ändamål.

# Yrkande

Med detta yrkar jag bifall till

Socialdemokraternas förslag till Kommunplan 2016, med utblick 2017-2018 i de delar som berör verksamhetsplan med mått och mål, nämndernas ramar, samt resultatbudget och investeringsbudget.